

o scrisoare a fostului Principe Carol adresată Sanctității Sale Patriarhului Dr. Miron Cristea

Remunțarea la tron a prințului Carol, a produs talmăcirii nelocalul lor și departe de adevăr. Ca să pue capăt acestor versiuni, fostul prinț Carol, de la Milano, a adresat o scrisoare Sanctității Sale Patriarhului Miron Cristea, în care se oglindește sufletul de mare român al aceluia care este departe de noi, totuși iubirea lui ne îmbrățează și el ne îndeamnă pe toți la unire pentru fericirea României.

Bunătațea lui, de oriunde ar fi, se revărsă mereu asupra țării sale și să-i urmărim dorința: „Uniți-vă toți”. În același timp dragostea tuturor românilor, neclintită va învălui pe A. S. Regală Prințesa Elena și pe Augustul ei fiu: Principele Mihai, moștenitorul tronului.

INALT PREA SFINȚIA TA
„Scriu aceluia, care după datina noastră strămoșească este cel mai înalt demnitar al Țării.

Scriu Aceluia, a cărui menire este Propovăduirea adevărului, alinarea durerilor, cu harul lui Dumnezeu și paza credinței străbune.

Înalt Prea Sfinției Tale îi scriu cuvântul meu, ca să străbată încă mai multe suflete românești.

Din îndepărtare, în care mă aflu, am auzit că gestul meu a fost înțeles de unii răuvoitori spre a lovi în ce Teara are mai scump, a lovi în Rege!

Mulți cred, că am fost victima unui complot și că am fost silit să fac pasul cunoscut. Pot asigura pe Înalt Prea Sfinția Ta, că am acționat după singura mea voință și complet conștient de fapta mea. Deci acei ce vor să facă pe seculul meu, facinte răspunzător de fapta mea, fac un nespus păcat înaintea Atotputerănilor.

În clipe de restriște ale ultimelor luni, mi-a părut, prin prisma depărtării, că văd un fapt înbușcător. Am avut viziunea că toate elementele politice ale României au format bloc împrejurul Suveranului, alinându-l astfel grija de Părinte și de Domnitor.

Am ferma convingere că acest bloc va rămâne veșnic neclintit și voi avea, din departare, mângăierea să văd cum se interese pe zi ce trece legătura între Rege și Popor.

Sunt și am fost un adânc iubitor al Patriei mele, un slujitor credin-

cios al Regelui; același fel de a fi îl voi păstra până la ultima suflare. Gândul și inima vor bate totdeauna pentru ceea ce este românesc; român am fost, român voi fi deapănare.

Am avut un crez neștirbit, care aș dori să știu că va fi veșnic în orice suflet de român: credința în Rege, credința în Suveran, ca chiag al unității naționale. Într-o țară, unde luptele politice sunt așa de aprige ca la noi, dacă toți se alipesc cu dragoste de acel Simbol, ce este Regele și Coroana, atunci cu drept cuvânt trebuie să desădăjim de viitorul Patriei.

În zilele de grea cumpănă, pe cine a avut țara mai aprigi apărători, mai încrezători călăuzitori ai ei, pe cine dacă nu pe Suverani, Regele și Regina, care au știut întotdeauna să bată într-o inimă cu întreg poporul lor.

Mai mare dragoste pentru neam și țară nu veți găsi la nimeni pe întreg cuprinsul României ca la Rege și Regină.

Dacă am avut și am un suflet de român, în primul rând îl datorez sufletului părinților mei, și azi când om părăsind țara, Lor în primul rând se închină inima și gândul meu.

Uniți-vă toți, uniți-vă grădile și certurile de azi; gândiți-vă la România de mâine; are nevoe azi, mai mult ca ori când, de unirea tuturor sufletelor, de strângerea tuturor mâinilor spre a întări temelii ei. Numai astfel veți putea privi viitorul în față.

În această chemare, pe care o trimet din departare, doresc ca unirea împrejurul Regelui să cuprindă și pe fiul meu și mama Lui împrejurul cărora să bată inimile calde ale unui neam întreg.

Am crezut că nimănui nu puteam mai bine decât Înalt Prea Sfinției Tale, care ești cel mai înalt duhovnic al țării, să-i deschid sufletul meu și ca Arhiepiscop al credinței strămoșești, veți putea mai bine ca oricine să spui tuturor că undeva pe meleaguri străine, va bate veșnic o inimă românească, va fi undeva, veșnic, un suflet de român.

Milano, în 2 Februarie 1926.
CAROL

PRIMUL GRUP DE ELEVII ROMÂNI, BURSIERI AI STATULUI ROMÂN, TRIMIȘI DE LEGAȚIUNEA REGALĂ ROMÂNĂ DIN ALBANIA. D-NA ELIZA S. MANDRESCU, SOȚIA MINISTRULUI NOSTRU LA TIRANA, ÎN ÎNTOVARĂȘESTE PE VAPOR ÎN PORTUL DURAZZO

Soroca în trecut și prezent

Populația română de dincolo de Nistru și-a păstrat până acum limba și obiceiurile părintești; căsătorii între români și ruteni se fac foarte rar. În 1898, după ultimele date statistice oficiale rusești, în guvernământul Eceaterinoslav, locuitorii în guvernământul Podolia, locuitorii în guvernământul 42.481 suflete, iar în Kerson 210.146 români.

Aceștia din urmă nu numai că nu s'au rusificat, dar din potrivă au românizat pe rușii care s'au amestecat printre ei.

Pe temeiul acestor fapte putem conchide că emigrarea elementului român din Basarabia pe lângă că n'a schimbat fizionomia etnică a provinciei de peste Prut, dar a făcut un zid de sentință etnică, care apără Basarabia de năvala pobuhului străin din Rusia pravoslavnică.

Aceștia stabilește și reținut firul întreg al datelor districtului Sorocci.

În 1856, după comitetul central de statistică de pe lângă ministerul de interne din Petrograd, în județul Soroca, desitatea populației era de 27.42 locuitori de vârstă patrată fără orașe, 28.84 cu orașe, având înaintea doar pe Hotin, Lănușca și Orhei.

După clasele sociale, Soroca avea 5 la sută orășeni, 95 la sută săteni. Și aci populația era deosebit în clase cum a existat în curgerea istoriei: boeri, boerinași, mazali, răzeși, ruștași de canar, ruștași de visterie, berlași.

Împroprietărea țăranilor de jure în 1861 la 2 Februarie, și făcută pe la 1869 a schimbat fața județului.

Cu toată încăpățănarea boerilor proprietari, cari aduceau ca motiv că dacă se emancipează robii din imperiul rus — nu trebuie să se schimbe soarta țăranilor clăcași din Basarabia, cari n'au fost niciodată sclavi — pământul s'a împărțit.

Fiindcă numărul copiilor era relativ mic, au primit în Soroca, fiind scana de calitatea pământului între 8—9 și jum. desetine de fiecare. La împroprietărea de azi au luat între 3—5 desetine de cap de familie, fiindcă populația crescând, pământul nu e elastic să se întindă, se li-se fi dat mai mult de cât era.

Că au luat în întreaga Basarabie mulți partizani politici loturi, acest abuz va fi stărpit în cel puțin un deceniu, căci fiecare guvern își protejează prozelții și cu greu se poate afla vinovații.

Pământul obștec (mirasica zomia) a rămas până azi inalienabil. Acest lucru era ușor și pentru fiscalul rus, căci el percepea dări prin intermediul comunei.

Loturile din pământurile obștești putea fi parcelate, însă cu condiția să nu fie mai mic de jumătate din întregul loc primit la împroprietărire.

Plata de răscumpărare față de proprietar era pentru Soroca pentru un lot de 8 jumătate desetine, de 2 ruble, 10 copeici pe an de fiecare desetină. Cel mai mare preț era în Hotin, de 2 ruble, 50 copeici pe desetină pe an. Populația județului Soroca în 1861 era de 111.120 locuitori. Rușii împărțeau populația în două mari clase: pravoslavnică și alte religii ca să ascundă adevărata fizionomie etnică, însă scriitorii lor oficioși nu au încetat până la revoluție a se plânge că pe înecutul coloniilor rusești așezate în mijlocul populațiilor străine eucerite, într-un timp foarte scurt desnaționalizează: „Finlanda îi germanizează, Polonia îi polonizează, iar în Basarabia se romanizează (omoldovanivoriste)”

Basarabia, Batișcov 1892, pag. 97. Agricultură în județul Soroca, ca și în Orhei, Bălți și Hotin e deja în-

trucăva rațională și modernizată. Aceasta se datorește de-o parte faptului că pământul e scump, iar de alta că populația e destul de deasă. Agricultorii din această parte a Basarabiei sunt descendenții unor generații întregi de agricultori, iar moșiile sunt gospodărite de însuși moșierii. După statisticele ruse oficiale, jud. Soroca are 95.791 desetine de grădini, livezi, vii; 293.638 desetine de arături, pășune, fânețe; 25.402 desetine lemne de construcție și foc; 6921 desetine pământ sterp; terenul mânăstiresc era de 70.318 desetine, adică comparativ cel mai mare din toate județele din Basarabia.

Proprietatea funciară a județului Soroca era înainte de revoluție de 349.420 desetine.

La 1862 Soroca avea 9682 cai, adică mai puțin decât în toate județele cu excepția Bălțului.

Magazi obștești unde se îngrămădea bucatele în verne și secetă era și în jud. Soroca în comunele Cobalța, Ciuntuțesti, Popeni, Chimant, Atari (târg), Aronești, Căinari, Cotingeni, Cobalța, Badieni, Vaxantă, Ocolna, Voroncova, Târnova și Rașcova (târg).

Spuneam mai sus că Soroca e centrul principal al darănerilor de tutun.

În Soroca, aproape toată populația evroască lucra ziua și noaptea la asortarea tutunului; cerdacurile și hanbarurile erau pline de tutun, cumpărat pe preț de nimic de pe la țărani megieși. Iată ce scrie despre aceasta un martor ocular: „Toată chestiunea privitoare la comerțul cu tutun, s'a transformat în Basarabia într-un flagel grozav pentru țărani. Țăranul moldovean, având nevoie de parale, se împrumută dela evreii din oraș, sperând în achita datoria cu ajutorul recoltei tutunului. Împrumutul se contractează la oraș în vizuală unui intermediar. Termenul achitării poliței evreul îl fixează neapărat pe la August, când se face recolta tutunului. Odată termenul a sosit evreul apare în sat cu titluri, executorii și îi ridică tutunul pe preț de nimic.”

Cezar Stoika, avocat

Din nevoile școlii

Tempurile sunt grele și aproape imposibil, ca cineva cu venituri modeste să mai poată trăi. Greutățile apăsătoare pe fiecare om în parte, dar mai cu putere apăsătoare asupra școlii.

Se știe, că dela război încoace, școlile primare, s'au dat în seama comunelor, întredându-se prin comitetele școlare. Comitetele școlare, din comunele rurale, au ca venituri sigure: 14 la sută din venitul ordinar al comunei, o treime din arenda cârciumarilor și arenda terenurilor școlare; celelalte venituri, fiind problematice. Sunt comuni, care au câte 5—6 școli, care au nevoie de chirie, lemne, vâruit, mobilier, etc., iar veniturile de mai sus se ridică la 10—15 mii de lei, cari n'ajung să se cumpere nici lemnele necesare la încălzitul școlilor. În cele mai multe comuni, veniturile dela comună se încasează, cu multă greutate de către comitete și de obicei la sfârșitul anului financiar. Sunt comitete, care n'au încasat veniturile dela comună de mai mulți ani, deoarece din lipsa de fonduri, ordonașele, rămân în suferință.

Învățătorii, cari și ei se luptă cu nevoile lor personale sunt nevoiți, a se ruga de primarii și de percepătorii, pentru a ua ce se cuvine școlii; dar de mulțori totul este zadarnic. Toată lumea cunoaște nevoile școlii, dar nimeni nu caută să veni în ajutor. Trebuie să înțeleagă oricare, că în școlă nu se poate face progrese, dacă nu sunt cele necesare. Cei îndrept sunt rugați a lua măsurii pentru mărirea fondurilor comitetelor școlare, sau cel puțin a interveni la primarii și percepătorii, ca să primească ordonanțe ce se va emite la comună și care se va achita datoria cu ajutorul recoltei tutunului. Împrumutul se contractează la oraș în vizuală unui intermediar. Termenul achitării poliței evreul îl fixează neapărat pe la August, când se face recolta tutunului. Odată termenul a sosit evreul apare în sat cu titluri, executorii și îi ridică tutunul pe preț de nimic.”

Cezar Stoika, avocat

Ioan Nazarie, inv.

Conferința dela Timișoara

Intrevederea din 10 Februarie, dintre cei trei miniștri de externe ai statelor cari alcătuiesc Mica Înțelegere, n'a fost — după asigurarea dată de înșiși d-nii Duca, Nincici și Beneș — una din acele conferințe ce se întâmplă la date anume și un program bine fixat, ci a fost doar o reunire extraordinară, tinzând la un schimb de vederi asupra situației create prin unele evenimente internaționale de dată mai recentă. Așa se explică de ce discuțiile ce au avut loc în sălul acestei conferințe, n'au fost încheiate cu o serie de hotărâri concrete. Acest lucru însă nu îi scade întru nimic importanța deoarece din comunicatul dat în ziua de 11 Februarie, se desprinde lumina dorită asupra unor chestiuni vitale, de rezolvarea cărora se interesează orice cetățean conștient.

Prima chestie discutată a fost aceea a falșurilor din Ungaria, cari constituiesc o primejdie europeană întrucât s'a constatat că ele au o repercursiune internațională. Reșea din ce în ce mai limpede că scopul lor adevărat era reconstruirea Ungariei sub un Habsburg. Cei doi miniștri de externe, d. Nincici și Beneș au fost de părere să se facă demersuri drastice și neîntârziate. A biruit totuși părerea ministrului român, d. Duca, acesta din urmă a sfătuit să se ia o atitudine moderată urmând, acțiunea partidelor cu a guvernului francez și așteptând deocamdată să se facă lumină completă asupra acestei afaceri, în speranța că Ungaria se va cumini.

Al doilea punct discutat a fost referitor la extinderea spiritului tratatului dela Locarno și asupra stărilor ce alcătuiesc Europa centrală. Cei trei miniștri au fost de acord în a recunoaște că lucrul e prematur, întrucât Ungaria a făcut dovada patentă sale nesincerității, căutând prin toate mijloacele să submineze pacea care trebuie să ne fie scumpă tuturor.

Tot astfel s'a recunoscut că încheierea unui pact al statelor balcanice nu se poate înfăptui pentru un moment, căci e nevoie mai întâi să se rezolve diferitele litigii pendente între Bulgaria și Grecia pe deoparte, între Jugoslavia și Grecia, pe de altă parte.

S'a discutat problema dezarmării, cu care prilej ministrul nostru de externe a declarat: „Avem tot interesul să dezarmăm. Ne-am realizat unitatea noastră națională și nu mai avem de cerut nimănui nimic, și prin urmare avem interesul să nu se facă cheltuieli prea mari pentru a păziri.”

Totuși nu putem să pierdem simțul realității, fiindcă suntem vecinii unei mari puteri, care nu este membră în Societatea Națională și care refuză să intre în această ligă. Dez-

armarea la noi este strâns legată de ideea de siguranță.”

Declarația aceasta a fost cu atât mai necesară, cu cât din comunicările făcute la conferință reiese că tratativele începute între Cehoslovacia și Rusia, pentru recunoașterea Republicii Sovietelor, au fost întrerupte și amânate fără termen, din pricina pretențiilor exagerate ale diplomaților bolșevici, cari, sub masca unui misiuni la Praga, voiau să facă un cuib de anarhie menit să turbure liniștea tinerei republici de la nordul țării noastre.

Cu aceeași ocazie zvonul care circula privitor la intrarea unei noi țări în grupul Micii Antante — era vorba de Polonia — s'a dovedit ca neîntemeiat.

În schimb perspectiva prelungirii alianței dintre România și Polonia, care se va înfăptui în curând, a fost primită cu satisfacție unanimă. Tot astfel și intenția manifestată de Statele-Unite de a intra în Liga Națională. Inițiativa aceasta capătă astfel o garanție puternică, cu atât mai mult cu cât ea a fost preconizată — precum se știe — de spiritul american.

Declarațiile făcute de cei trei miniștri reprezentanților presei, după terminarea conferinței, poartă pețea aceluiași spirit larg și conciliant, care a fost caracteristic tuturor manifestărilor acestui tânăr și viguros organ ce se numește Mica Înțelegere. Reținem îndeosebi făgăduința d-lui Nincici, că în țara D-sale, minoritatea românească va fi considerată cu mai multă atenție și că se va îmbunătăți soarta bisericilor și școlilor românești din regatul vecin. E cel mai bun mijloc pentru Jugoslavia să-și facă din noi niște prieteni statornici atât în vremuri bune, cât mai ales pentru vremuri de grea cumpănă.

Constatăm încă odată cu bucurie că Mica Antantă e călăuză de același spirit împăciuitoar și că știe să-și afirme tot mai puternic prestigiul ei. Releavăm cu satisfacție atitudinea înțeleaptă și generoasă a ministrului român, deși ne neliniștește anumite înșinuțiuni ale presei de opoziție, care susține că această atitudine conciliantă față de Budapesta ar fi fost prețul pactului politic dintre guvern și partidul maghiar din Ardeal. Ne place să credem că am fost induși în eroare, cu atât mai mult cu cât e adevărat că mîntea cumpănită românească — spre deosebire de presa cehoslovacă — ce cerea desmăbrarea Ungariei — e încredințată că e mai bine să avem cu vecinii o manie cuminte, sănătoasă și pașnică, decât un cuib de veșnice nemulțumiri. Nici un om cu scaun la cap nu se poate bucura când ciurma a intrat în casa vecinului.

B.

POLITICĂ ȘI.. POLITICĂ

Ce este politica? Cum ar trebui să fie? Iată două chestiuni de actualitate, mai ales acum când cetățenii sunt din nou chemați să-și dea voturile lor pentru alegerea comunale. Politica este în cele mai dese cazuri și pentru cei mai mulți, arta de a te pricepi pe tine și pe ai tăi, indiferent prin orice mijloc, chiar dacă acestea ar aduce un rău colectivității din care faci parte.

Nu vreau, firește să spun, că prin ceata cea mare de politicieni de propoșeală nu vor fi și un număr de oameni de treabă. Din nefericire numărul acestora e prea mic, mult mai mic decât ar trebui să fie. Pentru aceștia din urmă politica este ca adevărat o „artă regală”, care are multe sacrificii, multă lepdare de sine, o mare destoinicie și mai ales o mare dragoste pentru oameni și pentru binele lor.

Politicianul în sensul curat al cuvântului, trebuie să aibă o conștiință foarte nobilă de menirea sa printre oameni. El este ca medicul care — fără să se gândească la bani — își pune priceperea, știința, timpul său la dispoziția pacienților, pe care-l îngrijește gratis. Un mare om politic este și el un medic pentru acest mare trup care e națiunea, statul. Semnele după care cunoaștem un asemenea om — care e o adevărată binecuvântare pentru ai săi — sunt: talentul de a câștiga încrederea oamenilor, intuiția justă și promptă a soluțiilor pe cari le cer diferitele probleme politice, spiritul de sacrificiu care îl face să tresară sincer la necazurile și durerile celorlalți, un simț deosebit de acut al dreptății, și mai ales curajul, curajul de a lupta pentru o idee și de a-și fi credincios. Un astfel de om n-are propoșește nici nu moare în palat; ba se poate chiar să sfârșească în strâncie, și să fie îngropat cu tălerul, dar numele lui strălucește ca o stea, iar amintirea lui trădește printre oameni ca aceea a unui erou. Politica înțelesă de un astfel de cetățean neprețuit este politica cea adevărată, care se confundă cu ideea de bine, cu morală.

Dar majoritatea așa zisilor oameni politici nu sunt decât niște caricaturi ale acestuia. Politica făcută de aceștia e înșelătoare și mai șruntată a adevărului și cea mai mare dușmană a morali.

Pentru aceștia armele obișnuite de luptă sunt minciuna, calomniia, neîncrederea cuvântului dat, dezinteresarea completă de binele public, și, ce e mai greu — vătămarea acestui interes public când e vorba ca omul nostru să câștige el un avantaj personal. Deceia în multe cercuri, a face poșnică, e considerat ca un lucru rușinos, că o meserie înfăntantă pe care n'o mărturisesc decât roșind.

Urmează oare de aci că nu trebuie să facem politică? Nicidecum; ba dimpotrivă. Căci dacă politica a ajuns astfel discreditată de anumiți oameni, lucrul se datorește — cred — în primul rând luptului cu majoritatea cetățenilor de treabă, fie din comoditate, fie din puritanism rău înțeles, se abțin de a face politică. Dar această atitudine e greșită, căci acea minoritate de oameni gălăgioși și îndrăgneași, cari înțeleg să facă din politică o meserie rentabilă, se bazează tocmai pe tăcerea complăce a cetățenilor, ca să-și facă afacerile lor necurate. Pentru câștigarea acestor drepturi politice, pe cari noi le negociem cu atâta ușurință, s'a vărsat atâta sânge și au pierit atâția martiri.

Și apoi cum putem avea pretenții să aducem la cârmă pe oamenii de bine, dacă nu le dăm ajutorul nostru, dacă nu le acordăm încrederea noastră, dacă nu-i oșezăm la locul ce li-se cuvine, chiar știindu-le puținul de omnia? În materie politică neutralitatea e o greșală, aproape un delict. Și cel care a lăsat să se săvârșească acest delict, fără să încerce a-l împiedica după toate puterile lui, nu mai are dreptul să se plângă de politica nefastă pe care o vede în jurul lui. Cum te poți plânge de o molimă ce se întinde în jurul tău, dacă nu iai măsurile cuvenite ca să o stăvilești, să o împiedici în lăfșirea ei?

De aci prima datorie a noastră e să căutăm pe acel sau acei adevărați oameni politici, cari sunt însufleșiți de dorul sincer de a face binele și cari sunt în stare să-l facă, să-l convingem să se consacre acestei meniri — căci politica e o artă foarte grea — și să-i sprijinim din răspuneri.

Lucrând astfel, dovedim că ne înțelegem interesul și nu mai lăsdm pe toți nechemății să prade averea statului, care e a noastră a tuturor.

S. BEZDECHI
prof. la Univ. din Cluj

Serisori din Columbus, Ohio, (America)

— Prin redacția noastră din Cleveland —

Impertinențe ungurești

20 Ianuarie 1926

S'a aruncat, la început, cu jumătate de gură, legenda inferiorității noastre culturale, ca apoi, tot mai îndrăzneț să se ridice osanale superiorității culturale a vecinilor noștri din fosta monarhie a sf. Ștefan.

E, cred, de prisos a îndrepta degetul asupra neastampărilor de tractori. Îi cunoaștem și fără ai numi. Ne-am lovit doar de laudăroșia lor la tot colțul și, la tot colțul trebuia să punem batista la nas și să trecem grăbiți pe lângă cloaca de investive și calomniile elocute contra noastră de agenții vecinilor de peste Tisa.

Dar gluma a început să fie împinsă la extrem. Pe o temelie de mincuni, cu îndrăzneala asiaticului gădilat de spolia unei culturi de împrumut, se clădește temeliea unei conotațiuni ridicole: revizuirea tratatului de pace dela Trianon, prin care România și-a revendicat parte din ținuturile locuite de români.

Cum indolența cercurilor noastre oficiale, o indolență de orientali mualiți, lasă liberă acțiunea de defăimare, mincunilor agenților maghiari ai prins și ele, se fălăsece o braznie din coloanele primitoare ale publicațiilor americane.

Lumea-i crede; pentru că numai ei vorbesc! Noi? După ce am sugru-

mat singura organizațiune politică a românilor din America, „Liga Națională a Românilor din America”, ne-am culcat pe lauri lefteni: de a ne fi tăiat singuri craca de sub picioare. Cei-i vinovați de această meschină indolență, ce ne-a dat în schimb?

Dar să lăsdm la o parte reincriminările.

Propagandistii unguri, pe lângă ofensiva cotidiană din ziare și reviste, caută să dea aparente reflexe unei solide realități. Cu fonduri ce curg ca un pui din visterie, în acest scop, neseacă, a guvernului horist, acești agenți, umple bibliotecile americane cu tot soiul de literatură tradusă din limba lui Arpad în cea engleză.

Din prăfuitele bracuri, Jokay Mor, e scos și plimbat ca moaștele făcătoare de minuni ale unui sfânt căzut pe mâna șarlatanilor.

Un Jokay Mor! Iată ce-a produs poporul maghiar! Iată o dovadă eclatantă despre superioritatea culturală a maghiarilor!

Betii unguri, sunt nevoiți a purta pe străzile civilizației moaștele unui evreu!

Ce impertinență!

A. A. Prie
stud. la univ. de stat
din Columbus

DIN PARIS

— Dela redactorul nostru —

Sculptorul Călinescu

Printre artiștii cari poartă renumele românesc în străinătate, sculptorul Alexandru Călinescu ocupă un loc de frunte.

El nu este un necunoscut pentru cece se ocupă de mișcarea noastră artistică și expozițiile avute la București, dintre care ultima la 1921, l'au pus de mult în rândul celor dela care se așteaptă opere de valoare, opere care înfruntând succesul imediat al momentului, să statornicească un talent adevărat. Căci Alex. Călinescu are cultul minunat al frumosului; bronzurile și marmorele sale impresionează printre rară delicatețe de gândire și prin folul subtil de a trata subiecte, pe cât de aride, pe atât de variate.

Și cu toate că situația ce printre muncă întreruptă și folositoare își crează în țară, îl pune la adăpostul frământărilor spre mai bine, el nu ezită să reia calea Apusului în 1922, pentru a continua alături de marii maeștri francezi, studiile de perfecționare, ce fusesse nevoit să întrerupă din cauza războiului.

Și aci, la Paris, departe de sursele reclamei și de orice satisfacție vanitoasă, prepară al marea expoziție ce are să se mândrească în țară în momentul înapoiere, ce nu va întârzia, așa că să arate cât a putut să profite de lecțiile unui Antoine Mercier, înainte de război și ale unui Jean Boucher, în timpul din urmă.

Ceice vor să-și dea seama de ceace poate produce un artist conștient și desinteresat, care nu are alte griji decât aceea de a se întreține mereu pe el însuși, să meargă la Teatrul Național din București, spre a vedea acolo bustul fostului director și profesor universitar, regretatul Pompiliu Eliade; să admire apoi baso-relieful Reginei României de pe Arcul de Triumf dela Șosea și să se simtă apoi tresăltând de acel fior ce trezește imaginea războiului trăit, la vederea lumii de soldați decizi și oțeliți în focul luptei, pe care Călinescu le-a immortalizat, în operele ce a executat în timpul războiului și care se găsesc astăzi la muzeul nostru militar din Parcul Carol.

Am crezut util să atrag privirile celor pe care în această epocă, în care tronează materialismul nu-l lasă indiferenți o muncă pe cât de rodnică pe atât de încordată, unită cu un talent neasămănat, asupra unei figuri de slujitor cinstit și talentat al artei.

Numele lui este — o daog — îndeajuns de cunoscut în țară, unde atâtea opere ce îi poartă semnătura, împodobesc colecțiunile amatoriilor de adevărată artă; preocuparea de căpetenie mi-a fost de a face ca lipsa lui vremelnică din țară, să nu dea prilej rău vitorilor și neghiuitorilor, de a o interpreta ca o renunțare sau ca o abnegație.

Ceice lipsese, nu au niciodată dreptate.

Emil Pavelescu

SĂ MERGEM LA IISUS

Dumineca a doua a Sfântului Post

În sfânta Evanghelie de astăzi vedem pe Iisus în orașul Capernaum. La casa unde el a intrat să găzduiască s'a adunat mulțime de oameni, doritori de-a asculta sfintele și dumnezeieștile învățături. În scurtă vreme s'a umplut casa, așa încât nimeni n'ar mai fi putut să intre. Chiar și ușă și ferestrele erau îndesate de oameni.

Un biet slăbănog, care nu și putea mișca mâinile și picioarele, care își petrecea viața în pat, ar fi dorit și el să vadă și să asculte pe marele tămăduitor al sufletelor și trupurilor. Dar din pricina boalei nu putea să-și împlinească această dorință ferbinte a sufletului său. Ne putem închipui așadar bucuria ce el a simțit-o, când, câțiva vecini și-au făcut milă cu el și l-au dus cu patul la casa unde era Iisus. Se simțea fericit la gândul, că va auzi și el învățăturile aceluia, pe care îl binecuvânta tot poporul și ale căruia fapte s'au vestit în toate părțile Galileei. Ne putem închipui apoi durerea de care a fost cuprins, când, după ce ajuns la casa unde era Iisus s'a încredințat că ei nu poate să intre.

Dar, nu și-ă pierdut nădejdea. Cel patru oameni au ridicat acoperșul casei, au ridicat și patul cu bolnavul, și prin spărtura ce o făcuseră în acoperșul l-au slobozit înaintea lui Iisus. Cel bolnav, cel chinat de slăbănogie, s'a văzut deodată în fața aceluia, pe care îl doria sufletului său.

Știm apoi, că pe acest om Iisus l-a privit cu nepăsătoare blândete, dându-i mai întâi vindecare sufletească prin iertarea păcatelor, apoi, vindecându-i și trupul de boala de care a fost cuprins. Cel îndoit bolnav s'a întors îndoit sănătos la casa sa.

Înțelegți, frați creștini, că cea dintâi învățătură a sfintei Evanghelii de astăzi este: să dorim și noi a ne apropia de Iisus, ca și slăbănogul. El doar, cu brațele deschise ne așteaptă mereu, zicând-ne: Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pe voi. De Iisus ne putem apropia în multe chipuri, dar înainte de toate prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, trăind după învățăturile sfintei Evanghelii. Cuvintele lui Iisus sunt adevăr și viață, după învățaturile sfintei Evanghelii, iar ceea ce vrea să intre în viață, să împlinească poruncile.

Tot la Iisus alergăm, cercetând sfânta biserică în Dumineci și sărbători. Căci aici împlinește datorită de-a creștina sfânta biserică sunt și oamenii din Capernaum, cari au umplut casa unde era Iisus, înducându-și sufletul cu dulceața dumnezeieștilor sale învățături. În zilele noastre Iisus petrece în fiecare biserică. Ia, frați creștini, pe altarele tuturor bisericilor se găsește dumnezeiescul trup și sânge al Fiului lui Dumnezeu. În toate Duminecile și sărbătorile glasul clopotelor ne cheamă la casa unde se află Iisus, ca să ascultăm dumnezeieștile învățături ale Sfintei Evanghelii. De câțori se întămăpă, vai, poate de cele mai multe ori, că bisericile sunt aproape goale. Cuvântul lui Dumnezeu, care ar trebui să pătrundă în urechile tuturor credincioșilor, adeseori pătrunde numai în urechile unui neînsemnat număr de oameni.

Însăși, de Iisus ne apropiem primind trupul și sângele lui, și nutrimo-ne astfel sufletul cu mănărea cea nepositoare, care rămâne în viața vecilor. Sfânta biserică ne îndeamnă să primim cât de des această vindecare dumnezeiască, comunicându-ne să ne împărtășim, comunicându-ne măcar odată la an. Câți sunt însă, cari ani de-rândul nu se gândesc să împlinească această poruncă sfântă, care este dată spre binele lor sufletesc și trupeș. Nealergăm la Iisus, omul nesimțit va alerga în brațele diavolului și astfel, în loc să caute viața, el caută moartea, căci ajuns în brațele diavolului, omul e mort sufleteste.

Ca și slăbănogul din sfânta Evanghelie, în drumul către Iisus dăm și noi de nenumerate piedici. Călea poruncilor Evangheliei e străbătută adeseori de noroii ispitelor diavolești. Ce sunt plăcerile trecătoare ale acestei lumi, plăcerile păcătoase și neiertate, ce sunt pilele rele, după cari noi adeseori ne îndreptăm viața, decât piedici în drumul nostru către Iisus! Omul însă, când vrea să ajungă la țintă străbate și prin noroi, îndepărtându-se și alte piedici ce i-se pun în cale!

Fiind vorba de cercetarea sfintei biserici, de asemenea lumea ne pune piedici și în împlinirea acestei datorințe. Cea dintâi piedică este lenea, de care suntem străbătuți. Lenea aceasta ne face să uităm că mergând la biserică ducem sufletele noastre la cea mai dulce odihnă, căci nu este odihnă mai dulce ca în brațele cuvântului lui Dumnezeu! În Dumineci și sărbători noi cu voia ne facem slăbănogi, dar, numai față de cuvântul lui Dumnezeu! Când este vorba însă de lucruri rele, netrebnice, atunci înceată această slăbănogie. La cărușimă nu știm duce în Dumineci și sărbători. Da, frați creștini, sunt mulți între noi, cari în Dumineci și sărbători în loc să alerge ca să-și nutrească sufletul în casa Domnului, se duc să-și otrăvească și sufletul și trupul în casa diavolului.

Însăși, dela masa cea sfântă a Domnului, dela împărtășirea cu trupul și sângele lui cel preasfânt, ne împiedică slăbănogia păcatelor. Să ne aducem însă aminte, că de aceste păcate ne putem curăți, ca și slăbănogul din sfânta Evanghelie de astăzi. Unii învățați sunt de răbărire, că pe slăbănogul din sfânta Evanghelie patru oameni l-au dus la casa unde era Iisus. Așa și noi, Dumnezeu ne-a dat patru ajutoare, ca să putem ajunge la iertarea păcatelor. Aceste patru ajutoare sunt: părerea de rău, ispășirea sufletului, hotărârea de-a nu mai păcătui și mărturisirea păcatelor.

Frăte creștine, prin păcatele tale și tu ești slăbănog și astfel, departe de Iisus la-ți aceste patru ajutoare, căci acestea te vor apropia de dulcele tău mântuitor.

Ai păcătuit, cunoaște că ai făcut rău și înfrângeți inima. Stârnește în adâncimea sufletului părerea de rău. Apoi, ispășește-ți sufletul, ca să cunoști ce-ai păcătuit? Adu-ți aminte de poruncile lui Dumnezeu, de cari, păcătuit, ți-ai bătut joc. Și ca hotărâre bărbătească să-ți îndrepteți viața.

În acest chip pregătindu-ți sufletul te du apoi la preot și cu deplină încredere mărturisește-ți toate păcatele, căci astfel, te vei ușura de povara lor. Vei auzi atunci, ca și slăbănogul din sfânta Evanghelie cuvintele dulci: irtă-ți-se păcatele tale. Cuvintele iertării le va rosti preotul, dar, iertarea o vei primi dela însuși Dumnezeu, cel bun și milostiv.

Atunci, frăte creștine, te vei putea apropia de altarul Domnului. Atunci, vei putea lua pe buzele tale trupul și sângele Fiului lui Dumnezeu. Se vor bucura ingerii din cer, iar tu vei fi vindecat de slăbănogie păcătoasă.

Vă aduceți unino, frați creștini, că în casa din Capernaum se aflau mulți dusmani ai lui Iisus, cari ziceau, cum poate acesta să ierte păcatele? Astfel de dusmani are Iisus și în zilele noastre. Ei zic că profeții nu au putere să rostescă iertarea păcatelor și prin urmare, omul nu se poate curăți de păcate prin sfânta sposedință. I profeții și episcopii sunt însă urmașii apostolilor, căroră Iisus le-a dat putere să ierte păcatele pe pământ, zicându-le: Ori-căreia veți lega pe pământ, pe voi ierta lor, și căreia le veți ține, voi fi ținute! Iisus a dat profeților această putere spre asigurarea oamenilor. Vei, frăte creștine, ce e usor! ți-a făcut fi Iisus? Pe ce un vrei să te fosești? de această milă nemărginită a lui față de tine?

Frăte creștine, gândindu-te la slăbănogie sufletului tău, ceartă vindecare la (tămăduitorul) sufletelor noastre. Nevoește te a împlini poruncile lui Dumnezeu, a creștina casa Domnului, iar dacă sufletul îți este încercat cu păcate, curățește-le prin lacrimile pocăinții. Atunci, din slujba diavolului vei intra în slujba lui Dumnezeu și vei fi cu adevărat fericit. Sufletul tău, ca și al slăbănogului din sfânta Evanghelie, se va umple de sfântă și dumnezeiască veselie. *Septimiu Popci.*

Răvașe dela medic

Compunerea apei de mare

Eri am poposit într'un sat din județul Bistrița, în casa unui bătrân proect cumințe și mult iubit de popor. Din vorbă în vorbă, am ajuns la lucruri doctorești.

Preotul, amărit și aproape cu lacrimi în ochi mi-a vorbit astfel: „Mor copilașii satelor și orașelor noastre, se sting tinerile noastre vârstare, bucuria căminurilor, nădejdea bătrânețelor noastre, sprijinul părinților și temelia neamului nostru și aceasta, când te gândești, datorită nepăsării noastre, întunecului din capul și sufletul țărânilor și murcitorului nostru!”

„Da, părinte, ai foarte mare dreptate, dar cred că în curând toți ceice au urechi de auzit, vor fi în stare să auză totul, toți ceice au ochi de văzut, vor fi în stare să vadă tot ce trebuie știut.”

Lupta ce au început-o toți învățătorii noștri, toți oamenii noștri luminați, toți adevărații noștri conducători, toți adevărații români și creștini, în cuget și suflet, prin grai sau prin scris, împotriva molochilor, ce ne otrăvesc sufletul și trupul, nu se poate să nu dea roade bune și tot mai grabnice, vei vedea, părinte, nu târziu te vei convinge!

E drept că îngrijirea copilașilor înecă din vârsta lor cea mai fragilă are o înrăurire nespuse de mare asupra viitorului lor și deci și a neamului. Câte greșeli, unele mici, de înlăturat ușor, ba chiar nespuse de ușor, nu au răpus atâtea suflete nevinovente.

Nu-i oare păcat strigător la cer să stăm în era de mare întunecere? Hotărât, noi ceice avem puțină să scriim și să vorbim, trebuie să deschidem capul poporului. Pentru el, părinte, doctore sufletesc, trebuie să ne jertim viața cu toții. Să lupțăm deci, și voi, păstori Domnului și noi, necușii înfrânelui medicului (Hipocrate), avem o misiune de împlini în această lume pământescă, vremelnică, să nu ne pierdem timpul zadarnic, să începem lupta.”

Si-a doua zi, părintele însușlețit, chemă oamenii din sat la biserică, și le vorbește de ce urmează și pe cari cu multă răbdare și le întărește în minte, după vorbirea mea. Să fi văzut pe oamenii aceștia, ce multumire pe fețele lor. Intrădevar, zicea aceea a fost una din cele puține ferice ale preotului, după cum mi-a mărturisit el, lăta ce le-a vorbit preotul:

„Oameni și creștini buni! De când sunt în satul vostru, și slava celui se sus că de mult, am îngropat multe vârstare tinere. Mi se rupe inima și deaceia v'am chemat să vă vorbesc căci m'am încredințat cu însuși că moartea s'a înecat în casele voastre datorită neștiinței voastre.

Meșterulugul creșterii copilașilor voștri, iubii creștini, trebuie să-l cunoaște de-a firul păr atât bărbatul cât și femeia, bărbatul să dea sfaturi, iar mama să facă așa cum trebuie. Copilașii sunt îngrădiți de atâtea principii, mea dă nașterea lor; gardul acesta tare trebuie să-l sfârșim. Unul din temelie de căpetenie al sănătății copilașului e curățenia mare trupească, și cum se păstrează ea?

Nimic mai lesne! Prin scaldătoare (băi) ce trebuie făcute în toate zilele cu apă caldă (nu fierbinte, dar nici rece) și cu săpun. Mare grijă la părțile unde se poate face opărire.

Seos din scaldătoare sau vană, copilașul trebuie sters bine, repede dar ușor cu cărpe uscate și calde. Dacă, vedeți că copilul e opărit, puneți pe piele praful de serobeală pisată sau făină curată sau cereți dela spățerie talc (trafal).

Nu învești copilașul cu rufo murdare, nu-l strângeți, dar nici nu-l lăsați slobod ca se desvelește și răcește și ia-l gata bolnav.

În casa țineți-l la căldură, nu la frig. El are nevoie de căldură mai multă decât omul mare.

Dacă mama doarme cu copilul să bage de seamă să nu-l mădușe. Dacă zace de vreo-o boală lipicioasă să nu doarmă cu el.

Înrațiți copilașii cu țuță. Aceștia trăsese mai mult și sunt fericiți de multe boli. Deprindeti-i să dați sân de 6-7-8 ori pe zi, nu-i dați să fie nimic în gură ca să tacă. Asta-i tare rau obicei. Nici vorbă de biberon.

E dușmanul cel mai mare al copilului.

Cum are copilul ferbințeli sau teapă (seamă des și moale și verde), nu întârziți-l, duceți-l la medic.

La trei luni altoiți-l (hulnuțiți), contra vărsăturii.

Nu încecați să puneți pe picioare copilul înainte de vreme. Când o avea putere începe el. Nu lăsați copilașii lângă foc, luminări sau sodă (sodă caustică) că-i nenorociți. Nu-i dați băuturi spirtoase (țuică sau vin).

Cred că bunul Dumnezeu, v'a ajutat, în casa lui, să vă lumineți cu cele ce v'am spus, deaceu cu sufletul împăcat vă binecuvintează.”

Așa a vorbit bătrânul preot cumințe, oilor sale în casa Domnului, într-o zi când amărit în suflet era chemat să mai îngroape vârstare tinere răpuse de scarlatina.

Dr. O. Apostol

Stiință

UNDELE ELECTRICE

Ochiul electric construit de fizicianul Hertz a văzut forța electrică dela distanță. Nu putea să dea semn de vedere electrică dacă nu ar fi ajuns asupra lui ceva din acea forță. După cum dintr'un loc anumit fie din camera fie din poala unui deal nu putem vedea un obiect numai atunci dacă se poate închipui un drum de rază dela obiect și până la ochiul nostru. Dacă ar fi ceva în drum noi nu putem vedea obiectul. Dintr'un vârf de munte se poate vedea până în mari depărtări. Nu vom vedea nimic ce este ascuns în dosul dealurilor sau în văi. La fel, vom vedea vârful muntelui din toate acele locuri cari pot fi văzute din vârful lui.

Cum raza de lumină vine la ochiul nostru trecând prin corpuri transparente, ca aerul, apa, sticla, unele cristale; razele electrice pentru cari corpul omului nu are nici un organ, trec prin toate corpurile mai rari, zid, lemn, numai prin metale nu trec, ele le opresc din drumul lor.

S'a aflat că scântea electrică în momentul descărcării nu sare numai dela un capăt la altul într-o direcție, ci cănd dela un glob, când dela celalalt, schimbându-și direcția încontinuu. Forța electrică prin fir de metal se scurge, dacă are un drum deschis, neoprit de ceva. Curentul electric care luminează orașul (curentul electric care luminează orașul) trece prin lampă și se duce până la uzina din nou, făcând un circuit (un fel de cerc, drum închis).

Curentul electric, dacă este întrerupt în drum el nu poate să-și continue drumul cu ușurință, căută să treacă peste piedică dacă simte că drumul ieste deschis nu departe de locul întrerupt. În locurile unde se întrerupe curentul cu voia noastră, se pun globurile, în o suprafață mai mare, unde se se adune forța electrică atât cât poate și până când prin formă de scântea sare în celalalt glob pentru a-și continua drumul. Aceste sărituri de o țărnic foarte mare conturbă starea liniștită a jurului său, din scântea care oscilează începe și incolo se nasc valuri electrice cari merg în toate direcțiile la fel cu și valurile, undele apei, sunetul, căldura și a luminii.

Undele electrice invizibile de ochiul omeneșc, cu aparate se pot măsura și face experiențe cu ele. Se supun exact aceluiași legi matematice, ca și undele de sunet, de lumină, a unei coarde care dă sunet se pot întări, se pot slăbi, se pot reflecta, se pot frânge, cu un cuvânt, nu este ceva misterios, de neînțeleș.

Problema principală a radiofoniei este producerea acestei unde, distribuirea lor în spațiu și aparate sonabile, detectoare cari să le prindă, să le facă accesibile aparatelor de primire înțelegând mesajul care poartă înconjurând întreg Pământul.

Vom încerca să cunoștem felul lor de producere, precum și aparatul care le văd, le prind, le tălmăcesc și care știți și fapte din lumea întreagă.

Dintre toate felurile de unde, undele electrice sunt cele mai lungi iar cele mai scurte undele produse de razele X ale radiumului. Spre o mare lungime dăm un tablou comparativ al diferitelor energii cari se manifestă prin mișcare undulatoare.

De la tabloul acesta recunoaștem cantitatea diferitelor energii, radiante (cari se transmit prin raze). Sunt două intervale de lungimi de undă, pentru care nu s'a descoperit felul de energie corespunzătoare. Timpul va aduce cu sine și descoperirea noilor energii fizice chimice de lumină ori electricitate.

At. Popa

Radiofonie

Care e scopul Școalelor de economie casnică

Școala Școalelor de economie casnică e să învețe pe viitorarele cetățene, soții și mame, o sumă de cunoștințe cu aplicațiuni la viața practică, la viața de toate zilele, care ne copleșește din zi în zi mai mult. Zadarnic vom căuta în școala o sumedenie de cunoștințe, dacă nu vom ști a le aplica în viața intru întâmplarea nevoilor de orice clipă, ce ne ies în cale. Acest rău s'a observat mai ales în timpul războiului, când se cerea a se face față nevoilor cu mai multă economie de timp, și se impunea ca și femeia sau copilul să-și dea obolul său pentru ajutorarea nevoilor naționale. Și atunci s'a văzut că școalele sunt rău organizate, dându-se elevilor și elevelor numai cunoștințe teoretice, fără niciun fel de aplicațiune a lor la viața de toate zilele și din această constatare s'a simțit nevoia de a se înființa școli, care să pue în practică multe din cunoștințele teoretice care ar produce, sau nu ar avea nici un rezultat, învățate numai pe carte. Și mai ales azi după împlinirea visului tuturor românilor de-a avea o Românie întregită și puternică sunt cu atât mai folositoare aceste școli cu aplicațiuni practice pentru a forma din draga și bogata noastră țară și o Românie industrială, agricolă și economică.

Prin acestea vom întocmi și marile pierderi materiale ale țării suferite în timpul războiului și vom ajunge la împlinirea frumoaselor vore rostite de Napoleon, vestitul împărat francez, a cărui dorință era ca fiecare cetățean, să aibă la masa lui, Dumineca, o găină bine pregătită, căci numai prin pricepere, bună stare și vrednicie a tuturor cetățenilor vom putea să ne bucurăm mai cu rod de toate bogățiile bine cuvântate noastre țării. Pătrunși de această nevoie și îndrumării noastre, au căutat să înființeze în anii din urmă o mulțime de școli cu îndrumări practice care: școli de agricultură, de arte și meserii și economice casnică.

Aceste îndrumări practice sunt trebuitorie mai ales pentru săteni și sătence și pentru orice gospodar ce vrea să facă din casa și pământul un cuib drag, plin de multumiri belșugului ce ți-o dă munca făcută cu spor și pricepere și să-și poată crește și educa copiii, creind o atmosferă plăcută în casă, ca răspuns a binecuvântății mamei. Căci tinerilor vârstare ce ne sunt îneci-

secundă. Ca să avem idee cum se face calculul lor, ne gândim la numărul undelor într-o secundă și la lungimea unei. O asemănare ne va lămurii un om face pe ora 6000 de pași. Ștind că fiecare pas este de 75 cm., atunci într-o oră va face 4500 metri, adică 4 km. și jumătate. Întocmirea problema și spunem: cât va fi de mare pasul unui om care face pe oră în 6000 pași o distanță de 4500 m. Bineînțeles vom căuta de câțori 6000 va face 4500, adică împărțim distanța de 4500 m. în 6000 părți, căți pași sunt. Numărul 4500 arată înțelul omului pe oră (pe secundă abia face un pas) iar 6000 este frecvența pașilor lor. Dacă în același timp și pe același drum face 9000 pași, atunci un pas va fi deabia 50 centimetri. La fel este și cu calculul lungimii undelor dacă o scântea electrică face numai 100 oscilații pe secundă, unde va avea o lungime de 300 mii împărțit la 100 face 3000 km., o distanță foarte mare. Sunt unde electrice mai scurte și mai lungi. Cât sunt mai scurte, cu atât vor fi mai puternice. Azi se pot produce unde lungi dela câțiva centimetri până la zeci de mii de metri, ba și sute de km.

Undele electrice invizibile de ochiul omeneșc, cu aparate se pot măsura și face experiențe cu ele. Se supun exact aceluiași legi matematice, ca și undele de sunet, de lumină, a unei coarde care dă sunet se pot întări, se pot slăbi, se pot reflecta, se pot frânge, cu un cuvânt, nu este ceva misterios, de neînțeleș.

Problema principală a radiofoniei este producerea acestei unde, distribuirea lor în spațiu și aparate sonabile, detectoare cari să le prindă, să le facă accesibile aparatelor de primire înțelegând mesajul care poartă înconjurând întreg Pământul.

Vom încerca să cunoștem felul lor de producere, precum și aparatul care le văd, le prind, le tălmăcesc și care știți și fapte din lumea întreagă.

Dintre toate felurile de unde, undele electrice sunt cele mai lungi iar cele mai scurte undele produse de razele X ale radiumului. Spre o mare lungime dăm un tablou comparativ al diferitelor energii cari se manifestă prin mișcare undulatoare.

De la tabloul acesta recunoaștem cantitatea diferitelor energii, radiante (cari se transmit prin raze). Sunt două intervale de lungimi de undă, pentru care nu s'a descoperit felul de energie corespunzătoare. Timpul va aduce cu sine și descoperirea noilor energii fizice chimice de lumină ori electricitate.

At. Popa

Lămuriri și sfaturi asupra păstrării legumelor

Prepararea murăturilor.

Legumele cele mai întrebunțate la prepararea murăturilor sunt: castraveții, ardei (chiperii), pătlăgelele roșii verzi, harbuji (pepenii verzi sau lubențele) și varza. — De obicei castraveții și pun la murat în amestec cu ardei (chiperi) și pătlăgele în proporție de 2 părți castraveți și o parte chiperi cu pătlăgele.

Prepararea. Având butoiul sau bobolobul bine opărit, spălat și fără miros urât, așezăm mai întâi pe fundul lui un mănunchi de ramuri de măr și cimbru bine resfirat, după care apoi începem a așeza un rând de castraveți bine spălați; iar între goluri punem ardei și pătlăgele, apoi iar un rând de castraveți cu ardei și pătlăgele, continuând astfel până când se umple bine butoiul, având grijă ca la fiecare 2-3 rânduri să scuturăm butoiul pentru ca legumele să se așeze cât mai bine. Pentru ca murăturile să aibă un gust și mai plăcut se poate pune printre rânduri ceva morcovi, pătrunjel, rădăcini și frunze de țelină, câteva căpățini de usturoi și chiar ceva frunze de stejar care dau țărnic legumelor. Punem apoi sarea necesară care se scotoște după volumul butoiului adică 2 kg. sare bulgăre pentru 100 d. m. c. Deasupra se pune iarăși un strat de ramuri de măr, după care apoi s'a infundă bine. Să răstoarnă cu vrama în sus să umple cu apă rece curată, l-se bate dopul puțin năndu-se la un adăpost pentru caz de ploaie. În cazul că apa curge pe unele locuri să astupă cu papură sau vată.

Peste 2 zile să dă de-a roata dela un loc la altul vreo 2-3 minute după care apoi se lasă cu a l-l-a și să-l purtăm din nou. Dacă timpul este călduros murăturile încep a fierbe peste 2 zile, aceasta se observă atunci când apa începe a sfârși printre unele doage. De aceia în

timpul fierbului butoiul se va rostogoli cât mai des și pentru a nu se sparge din cauza gazelor ce se formează înăuntru la trebură se desbăte puțin dopul nelăsând însă a curge murătura. Se ciocnește pe doage cu o bucată de lemn până când se liniștește. Peste 2 săptămâni dela pusul lor murăturile sunt bune de consumat; iar dacă dorim a le păstra mai mult să pun la adăpost așezând butoiul pe căpățene până la ivirea frigiului când se pun la păstrare în pivnițe sau bechiri.

Harbuji (pepenii verzi sau lubențele). Procedăm la fel ca la castraveți. Harbujii cei mai buni de pus la murat sunt acei dați puțin în Copt.

Varza căpățâni. Să iau căpăținele și să curățăm de foile rupte, verzi și-au stricate până ajungem la rândul de foi albe și curate, să taie coturul, se disiepa puțin în două sau în patru dacă sunt mari, după care începem a le așeza în butoiul anumite pregătit până când se umple.

Deasupra se așază o grație în forma unui fund peste care așezăm câteva pietre mari din acele de rău bine spălate. Punem sarea necesară adică 2 jum. kg. la 100 d. m. c. umplem cu apă rece curată lăsându-se așa câteva zile. După acest timp varza se așază butoiul rămânând ceva gol pe care îl umplem din nou cu varză. Este 4-5 zile se face protocirea scotând murătura pe cepul de jos și turnându-o deasupra, făcând această operațiune la fiecare două zile curățind totodată floarea ce s'ar face deasupra spălandu-l grația și pietrele. De obicei butoiul cu varză nu s'a infundă și de aceea e bine ca întodeună să fie bine curățat și învald cu o păcăț curată spre a nu cădea înăuntru insecte sau alte necurății.

F. Enache

Frații IOANOVICI

recomandă atelierul lor de fotografare pentru pregătirea de fotografii artistice 6 L U J, Piața Unirii. Sub poartă expoziție permanentă.

Stiință

UNDELE ELECTRICE

Ochiul electric construit de fizicianul Hertz a văzut forța electrică dela distanță. Nu putea să dea semn de vedere electrică dacă nu ar fi ajuns asupra lui ceva din acea forță. După cum dintr'un loc anumit fie din camera fie din poala unui deal nu putem vedea un obiect numai atunci dacă se poate închipui un drum de rază dela obiect și până la ochiul nostru. Dacă ar fi ceva în drum noi nu putem vedea obiectul. Dintr'un vârf de munte se poate vedea până în mari depărtări. Nu vom vedea nimic ce este ascuns în dosul dealurilor sau în văi. La fel, vom vedea vârful muntelui din toate acele locuri cari pot fi văzute din vârful lui.

Cum raza de lumină vine la ochiul nostru trecând prin corpuri transparente, ca aerul, apa, sticla, unele cristale; razele electrice pentru cari corpul omului nu are nici un organ, trec prin toate corpurile mai rari, zid, lemn, numai prin metale nu trec, ele le opresc din drumul lor.

S'a aflat că scântea electrică în momentul descărcării nu sare numai dela un capăt la altul într-o direcție, ci cănd dela un glob, când dela celalalt, schimbându-și direcția încontinuu. Forța electrică prin fir de metal se scurge, dacă are un drum deschis, neoprit de ceva. Curentul electric care luminează orașul (curentul electric care luminează orașul) trece prin lampă și se duce până la uzina din nou, făcând un circuit (un fel de cerc, drum închis).

Curentul electric, dacă este întrerupt în drum el nu poate să-și continue drumul cu ușurință, căută să treacă peste piedică dacă simte că drumul ieste deschis nu departe de locul întrerupt. În locurile unde se întrerupe curentul cu voia noastră, se pun globurile, în o suprafață mai mare, unde se se adune forța electrică atât cât poate și până când prin formă de scântea sare în celalalt glob pentru a-și continua drumul. Aceste sărituri de o țărnic foarte mare conturbă starea liniștită a jurului său, din scântea care oscilează începe și incolo se nasc valuri electrice cari merg în toate direcțiile la fel cu și valurile, undele apei, sunetul, căldura și a luminii.

Undele electrice invizibile de ochiul omeneșc, cu aparate se pot măsura și face experiențe cu ele. Se supun exact aceluiași legi matematice, ca și undele de sunet, de lumină, a unei coarde care dă sunet se pot întări, se pot slăbi, se pot reflecta, se pot frânge, cu un cuvânt, nu este ceva misterios, de neînțeleș.

Problema principală a radiofoniei este producerea acestei unde, distribuirea lor în spațiu și aparate sonabile, detectoare cari să le prindă, să le facă accesibile aparatelor de primire înțelegând mesajul care poartă înconjurând întreg Pământul.

Vom încerca să cunoștem felul lor de producere, precum și aparatul care le văd, le prind, le tălmăcesc și care știți și fapte din lumea întreagă.

Dintre toate felurile de unde, undele electrice sunt cele mai lungi iar cele mai scurte undele produse de razele X ale radiumului. Spre o mare lungime dăm un tablou comparativ al diferitelor energii cari se manifestă prin mișcare undulatoare.

De la tabloul acesta recunoaștem cantitatea diferitelor energii, radiante (cari se transmit prin raze). Sunt două intervale de lungimi de undă, pentru care nu s'a descoperit felul de energie corespunzătoare. Timpul va aduce cu sine și descoperirea noilor energii fizice chimice de lumină ori electricitate.

At. Popa

Care e scopul Școalelor de economie casnică

Școala Școalelor de economie casnică e să învețe pe viitorarele cetățene, soții și mame, o sumă de cunoștințe cu aplicațiuni la viața practică, la viața de toate zilele, care ne copleșește din zi în zi mai mult. Zadarnic vom căuta în școala o sumedenie de cunoștințe, dacă nu vom ști a le aplica în viața intru întâmplarea nevoilor de orice clipă, ce ne ies în cale. Acest rău s'a observat mai ales în timpul războiului, când se cerea a se face față nevoilor cu mai multă economie de timp, și se impunea ca și femeia sau copilul să-și dea obolul său pentru ajutorarea nevoilor naționale. Și atunci s'a văzut că școalele sunt rău organizate, dându-se elevilor și elevelor numai cunoștințe teoretice, fără niciun fel de aplicațiune a lor la viața de toate zilele și din această constatare s'a simțit nevoia de a

Un monument internațional în amintirea jertfelor războiului

Majestatea Sa Regina, în înalta Sa înțelegere pentru toate inițiativele frumoase și patriotice, a intrunit la Palatul Regal, un număr de persoane, cari au format un comitet ce va duce la bun sfârșit participarea României la „Memorialul interlaial“, ce este în curs de execuție la Liège, pentru cinstirea eroilor aliați din marele război.

Au participat la constituirea M. S. Regina Maria, A. S. Regală Principele Nicolae, d-na Alexandrina Cantacuzino, d-na Simona Lahovary, d-na generală Nicolescu, d-na Mavrod, d-ra Dobrescu, I. P. S. Mitropolitul Suci, P. P. S. S. arhiepiscopul Cisar, d-nii generali Mărdărescu, Petala și Basarabescu; d-nii V. Părvan, Hiott, Dianu, Dobrescu.

După discuțiunile urmate s'a redactat următorul proces verbal:

Intrunindu-ne, astăzi, 13 Februarie 1926, la Palatul Regal din București, sub prezidenția Majestății Sale Regina Maria și Alteței Sale Regale Principele Nicolae pentru a hotărî participarea României la „Memorialul interlaial“, ce se va ridica la Liège, pentru cinstirea eroilor aliați din marele război, decidem formarea comitetului, compus din personalitățile mai jos arătate, care vor strânge fondurile cerute ca aport de participarea României la această operă și care vor lua hotărârile și vor da indicațiunile necesare pentru decorarea și aranjarea interioară a capelii și a mauseoleului rezervate României în monumentul religios, precum și a galeriei și bibliotecii din monumentul civil.

Se dă delegațiune comitetului activ să înceapă strângerea fondurilor prin donațiuni, subscripțiuni, serbări, colecte: de asemeni de a se ocupa de pe acum cu toată administrația și corespondența necesară acestei mărețe opere.

Se ia cunoștință, cu mulțumire, de donațiunile de 800.000 lei, care reprezintă suma de 78.000 franci francezi, dată de Statul român prin d-l ministru de război, d-l general Mărdărescu și trimeasă la Bruxelles, legățiunii române, în ziua de 15 Ianuarie 1926.

Comitetul de onoare:

Prezident de onoare: Majestatea Sa Regina Maria, prezident de onoare: Alteța Sa Regală, Principele Nicolae.

Vice-prezidenți onorifici: Sanctitatea Sa Patriarhul României, d-l ministru al afacerilor străine, d-l ministru de război, d-l ministru al cultelor.

Membri de onoare:

P. S. Sa Mitropolitul Suci al Blajului, arhiepiscopul catolic din București, Al. Cisar, ministrul României la Bruxelles, ministrul Belgiei în România, ministrul Casei Regale, d-nii generali Presan, Lupescu, Rosetti, Cantacuzino, Petala, d-nii Părvan vice-prezident al „Academiei Române“, profesor dr. G. Marinescu, Nicolae Iorga, Oromolu, Custi, prezidentul „Institutului Social“, Dobrescu, prezidentul „Uniunii Avocaților“, Emil Pangratti, prezidentul „Societății Scriitorilor români“, general Basarabescu, directorul „Soc. Invalizilor“ N. Dianu, directorul presei din minist. af. străine, dr. Ion Cantacuzino prof. univ., Octavian Goga, Stoicescu pictor.

Membre de onoare:

D-nele Elena Mavrod, Elisa Brătianu, general Averescu, Alexandrina Cantacuzino, Maria Filipescu, d-ra Elena Văcărescu, membră de la Liga Națiunilor, d-nele Zoe Rămăniceanu, Dissescu, general Nicolescu, d-rele Simona Lahovari, M. Oromolu, Dobrescu.

Comitetul activ:

D-na Alexandrina Gr. Cantacuzino, prezidentă, d-ra Marg. Oromolu, casieră, d-ra Dobrescu, secretară, d-ra Elena Văcărescu, d-nele general Averescu, general Nicolescu, Dissescu.

Membri:

D-nii: general N. Petala, Oromolu, Dianu, Stoicescu, George Balș, Ghica Budești, arhitect Cristinel.

Donațiunile făcute în acest scop se vor trimite „Băncii Naționale a României“.

O însemnată operă edilitară la Cluj

— Alimentarea orașului cu apă potabilă —

Sporirea populațiunii Clujului duce la un număr de 120 mii de locuitori, ceea ce impune administrației românești o sarcină cu atât mai grea, cu cât mijloacele bănești, pentru lucrările de edilitate, cerute de noile împrejurări, au fost cu desăvârșire restrânse.

Una din marile nevoi care s'a resimțit într-un chip îngrijitor a fost chestia apei potabile.

Astăzi avem satisfacția să arătăm că această nevoie a fost înlăturată, și orașul este alimentat în deplinătate cu apă, datorită energiei directorului uzinei apeductului, d. inginer Iosif Savu.

Ne-am propus să facem aici un mic istoric, arătând modul cum a început să-și facă datoria, directorul uzinei, d. ing. Savu, care a fost primul român, care a preluat cel dintâi serviciu în Ardeal la 15 Ianuarie 1919.

În acel moment uzina de apă era într-o stare cu totul precară, cu un debit insuficient, puterea motrice redusă și fără rezerve de exploatare. Astăzi debitul s'a mărit cu 66 la sută; s'au înmulțit conductele cu 5275 m. și canalele cu 2600 m.

Raportul înscărilor este cu deosebire edificator asupra situației de astăzi a uzinei de apă: În 1918 au fost la înscări 737.154 cor, și la cheltuieli 783.981, dând un deficit de 46.827 cor. În 1925 înscările au fost de 12.519.700 lei și cheltuielile de 1.139.700, cu un excedent de 1.200.000.

Deficitul a fost până în 1919, dela care dată a început să se mărească excedentele treptat, ajungând în 1923 la 900.000 lei, în 1924 la un milion jumătate și în 1925 la 1.200.000 lei, fără a fi socotite rezervele și materialele în valoare de milioane.

Prima lucrare a d-Ing. Savu în scopul găsirii mijloacelor de îmbunătățire a uzinei a fost explorarea tuturor terenurilor din jurul Clujului, pentru captarea apei, pentru expertizele din era maghiară spunea că nu mai există cantitatea necesară de apă în terenurile cu vechile izvoare. Exploatarea anevoioasă a tuturor împrejurimilor n'a dat directorului uzinei rezultatul dorit, intrucât a ajuns la constatarea că nu există în jurul Clujului, pe cea mai întinsă rază, izvoare cu un debit suficient față de nevoile Clujului. S'a întors astfel la vechile captări și prin calcule și probe de sondaj a dovedit că de aici se poate extrage cantități de apă, în așa măsură, că, Clujul mai poate fi alimentat cu apă încă 100 ani din aluviuni Someșului.

Ajuns în posesia acestei descoperiri, d. ing. Savu, a întocmit proiectul și planul de amplificare a uzinei în 1923. Consiliul orașului a aprobat acest plan și proiect și apoi ministrul de interne cu avizul Consiliului tehnic superior, a întărit această aprobare, dispunând facerea licitației pentru angajarea lucrărilor necesare. Dar, din lipsă de fonduri nu s'au putut executa lucrările pentru că se prevedea o conducță liberă de beton cu rezervor de 3000 m. c.,

cași pompelor, etc. S'a recurs atunci la o măsură provizorie, prin mărirea debitului și mărirea diametrului conductelor principale, prin care măsura s'a ridicat presunsa la vechiul nivel dela 9 m. la 28—30 m. Toate lucrările au fost executate în regie proprie. Astăzi Clujul este complet alimentat cu apă necesară, ziua și noaptea.

Pentru ridicarea uzinei la capacitatea de astăzi s'au făcut următoarele lucrări:

La Feneș unde nu există rezerve în exploatare s'a instalat un agregat de 185 cai, cu toate lucrările necesare. La Sopea Verde s'a executat din nou, întreaga uzină laterală, cu un debit de 70 litri la secundă și două agregate noi de 90 cai putere, casa pompelor puterile, conductele de aspirație, transformatorul la motorul electric, etc.

La Mănaștur, stațiune de rafutare pentru zona superioară s'a instalat un agregat de rezervă de 50 cai putere.

O altă lucrare însemnată, menită, peoede parte să determine economisirea rațională în consumul apei, și în același timp să creze orașului, un venit important, a fost instalarea a 1500 de contoare. Dela vechiul regim s'a preluat 500 bucați contoare, toate defecte. Noile contoare, instalate în condițiuni bune, a produs primăriei un venit de 3.800.000 lei.

Introducerea generală a apometrelor este dar o necesitate utilă sub toate raporturile. După calculele făcute ar mai fi nevoie de circa 500 de contoare. Cu introducerea generală a apometrelor, s'ar putea reduce la minimum, ba chiar la zero, taxele pentru nevoile normale de apă, percepându-se taxe numai acolo unde apa se folosește ca materie primă la nevoile industriale.

În acest mic rezumat, am redat în linii generale, desfășurarea activității d-Ing. Savu, care s'a pus toată energia pentru o operă a cărei împlinire este viu resimțită astăzi, de întreaga populațiune a Clujului.

Între membrii consiliului orașului nostru, cari au avut să lupte cu greutatea începutului, d. ing. Savu, simbolizează capacitatea administrației românești, care s'a făcut demnă de un titlu de merit pe deplin câștigat.

C. Humureanu

Recrutarea clasei 1927

Tinerii, născuți în anul 1905, precum și cei cari s'au mai prezentat la recrutări, născuți în 1904 și 1903, dar s'au găsit înapoi sau din careva motive nu s'au prezentat anterior, sunt prezentați în baza viitoare în fața comisiei de recrutare. Se cuvine să se știe tot ceceea prescrie legea pentru îndeplinirea acestei datorii, precum și modul cum se poate primi amănare sau dispensă și cari anume au drept la aceasta.

Îată câteva dispoziții ale legii, deunde de a fi știute, ca să se evite încurcăturile ce s'ar putea ivi din această neștiință:

Cine poate cere amănare?

Pot cere amănare acei tineri, cari au vreun frate sub drapel, dacă a acesta face parte din contingentul 1926 (adică a intrat anul acesta în armată) și își face armata la trupe 2 sau 3 ani; dar și aceia, a căror frate a intrat anul trecut în armată, dacă fratele său este la marină. Toți aceștia trebuie să prezinte în ziua recrutării certificatul care dovedește acest fapt, încât Consiliul s'a poată imediat decide. Dacă aceasta nu s'a dovedește atunci, ulterior nu se poate face nimic.

Amănările pentru continuarea studiilor se dau numai de ministru. Cei interesați își vor forma actele conform art. 86 din reg. L. R. și le vor depune cercului militar până la 1 Aug. 1926.

Cine poate fi dispensat?

Cel mai mare dintre orfanii de tată și mamă.

Cel mai mare dintre orfanii de mamă, dar a căror tată este declarat prin judecătorie absent sau neconștient. Unicul sau cel mai mare dintre copii, unicul general, unicul nepot sau cel mai în vârstă dintre nepoți al unui tată neputincios sau trecut de 70 de ani. E bine ca aceștia să se prezinte mai din vreme,

înaintea datei recrutării, la cercul de recrutare unde aparțin, ca să-și intrinsecă actele pentru ziua recrutării.

Cei, cari în baza studiilor lor doresc să devină ofițeri în rezervă (art. 52 și 55 L. R.) se vor prezenta în fața consiliului cu certificatele sau diplomele în baza cărora li-se aprobă acest drept. Altfel vor fi înrolați ca simpli combatanți și vor face serviciul complet.

Tinerii cari doresc a face serviciul la trupe de cavalerie cu schimbul, vor da o declarație scrisă și subscrisă de el, cât și de părintele sau, prin care își iau angajamentul de a prezenta calul sau suma ce se va fixa. Se vor trece aici numai aceia, a căror mijloace le permite aceasta.

Acei cari vor rămânea nerecrutați vor face serviciul militar fiind considerați ca omisi frauduloși dacă vor fi prinși. Este în interesul fiecăruia să-și completeze actele din vreme și să le aibă în ziua recrutării, pentru a nu li-se întârzie clarificarea situației.

F. T.

Este imposibil să nu știți D'voastră, că ciorapi și mănuși mai ieftin numai la firma

SIPOS
Calea Reg. Ferdinand No. 8.
se poi cumpura.

AVIZ
Aven onoare a aduce la cunoștința onor. public că am deschis o întreprindere de **VULCANIZARE în Cluj, Str. Regina Maria 24**, unde reparăm orice șosoni și galosi, cauciucuri de automobile executăm prompt orice lucrări.

„Continental“
95, 4-2 Intreprindere vulcanizare

VIATA DIN MOLDOVA

— Redacție și Iași —

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a dat răspunsurile minuțate. Apostolul a fost citit de către elevul bucovinean Ilișca Visarion. Toți elevii purtau frumoase costume naționale, cântând la strune cu mulțea pricepere și îndemânare, fiind conduși de către maestrul de muzică bisericească, d. V. Gh. Mihăilescu. De remarcat obiceiul că toți sătenii zie în cor „Crezul“, ceceea a impresionat foarte mult pe elevi, urmând a fi pus în practică și prin alte sate, caei astfel creștinii iau parte activă la sf. slujbă.

La sfârșitul serviciului divin, cu

Din Iași

La Universitatea Populară de pe lângă Ateneul Fărașiei Iași, d-l Locot. Ing. Zapan, a ținut o conferință despre „Radiofonie“.

Este foarte greu ca un subiect pur științific să fie expus în fața unui auditor neinițiat; totuși conferințiarul a isbutit ca prin exemple plastice să redea întreaga teorie a radiofoniei.

Expunerea a fost însoțită de proiecțiuni cinematografice și experiențe în aparate de fizică.

La radiofonie în principiu, se află un post de transmisiune din care pornesc undele electrice întocmai valurilor de apă; aceste unde nu se vad, dar sunt cusele de antene și duse în aparate receptoare.

Sufletul radiofoniei de astăzi, este lampa cu trei electrozi, care primește aceste unde și le redă receptorului telefonic.

La stațiunea de emisiune se vorbeste sau cântă în fața unui microfon, sau se duc aceste microfoane — legate ca stațiunea de emisiune — chiar pe scenele teatrelor mari.

Radiofonie devine factor artistic, cultural și industrial.

În ziua în care fiecare familie își va avea radiofonul său în casă, va putea auzi conferințe destul de interesante, mai ales când vor începe și Bucureștii emisiunile, lecțiuni de tofel și muzică aleasă. Răspândirea ei așa de mult se datorează faptului că undele electro-magnetice se propaga fără limite în spațiu, numărul ascultătorilor poate fi ori cât de mare; și apoi ușurința construcției aparatelor, care o poate face orice elev de liceu dotat cu puțină abilitate în a lega câteva sârme.

Conferințiarul a arătat chiar un aparat construit de mână, montat pe o planșă de desen, aparat cu care se poate asculta toate posturile europene, inclusiv Londra.

S'a promis că în cursul lunii viitoare să se faca o audiție publică de radio-concerte.

A

Din Dorohoi

Sâmbătă, 30 Ianuarie, (sf. Trei Ierarhi), seminarul nostru și-a serbat patronul. Serbarea a avut loc în mijlocul sătenilor, la biserica din Broscăuți. Știind despre sosirea seminarului, sătenii în frunte cu autoritățile comunale și școlare, au făcut elevilor o caldă primire, biserica fiind înecăpătoare pentru acest prilej. Serviciul divin a fost făcut de către un sobor de preoți în frunte cu S. S. par. Dr. Alex. Sandovici, profesor, care a rostit o înălțătoare predică în numele corpului didactic al seminarului, arătând valoarea înaltelor principii creștine. Corul condus de elevul Popescu C. el. VII-a, a

VIATA DIN BASARABIA

Redactie și la Chișinău

De vorbă cu d-l C. N. Irim

Aflând că d. C. N. Irim, președintele Ateneului Tătăresc și inspector general al Fundației Culturale „Principele Carol” s-a întors din Basarabia, unde a luat parte la inaugurarea noilor cămine culturale, am cautat să-l văd și să-l întreb despre noile impresii cu care s-a întors.

Vin din județul Soroca, unde am trecut timp de o săptămână șapte comuni, începând cu Oenița și sfârșind cu istoricul sat sorocean Lipnic.

Am călătorit în sanie de poșta, alături de meritosul inspector școlar d. N. Popovici-Podășca și de harnicul său revizor Chimescu. Cu privire la viitoarea recoltă, oamenii sunt mulțumiți, după o ploaie binefăcătoare, pământul a înghețat și s-a acoperit cu zăpadă. Sperața unui an bun, după amara secetă care a bântuit Basarabia, umple de mulțumire sufletele multimei sorocene.

Dar cu privire la modificarea calendarului cum se poartă sătenii din Soroca?

Și în acest ținut, imi răspunde d. Irim, lucrurile merg rău. Nu însă ca în alte ținuturi, cum bunoara e acela al Orheiului. Însă și în Soroca sătenii sunt împărțiți, cea mai mare parte, fiindu-se de vechiul calendar.

Și fiindcă nu pot prăzni vechile sărbători la biserică, le sărbătoresc, — fapt dureros — la cărciumă.

În Cernolenca, de branul bisericii Mihail și Gavriil, sărbătorită la cărciumile din sat — după stihul vechi — s-a consumat, după afirmățiunile organelor administrative, rachiu de 120 mii de lei.

În plasa Târnova, din cele 35 sate numai Soroca și Sadareca au admis stihul nou. În toate celelalte sate, oamenii sunt împărțiți.

Lucrurile mergau mai bine înainte de alegerile agricole. P. S. Episcopul Visarion Puiu, reușise ca prin severitate și neșovărie să determine în întreaga eparchie, un curent în sânul țărănesc, pentru primirea noului calendar. Propaganda politică fără scrupul făcută cu prilejul acelor alegeri a înrăit simțiturile lucruri. Mi s-a afirmat de mulți oameni de bună credință, că în multe părți s'a făgăduit readucerea vechiului calendar, dacă va ieși cutare, sau cutare bista.

Autoritățile administrative n'ar putea înfrunți cu nimic starea aceasta de spirit?

Ba, da, foarte mult, spune d. Irim, însă cu o singură condiție, ca ele să lucreze în chip armonios.

Dacă în toate satele învățătorii cu elevii lor și toți funcționarii și toți militarii, acolo unde se găsește, s'ar afla la biserică, în toate sărbătorile noului calendar, ar fi o pildă vie și un îndemn pentru săteni. Ei nu ar mai birui, ca astăzi pe proot, că s'a vămiat lui Papa Iămschi.

Când așa în multe sate am găsit neînțelegeri, între preoți și învățători și în unele, oamenii fiind înțeați să nu neagră la biserică. Mi se citează cazul unui șef de secție, care a adunat pe săteni la clacă, într-o zi de sărbătoare a noului calendar.

Și înrăz cămose cazul condamnabil al unui preot din (ținutul Orhei, care a fost văzut arătând în ziua de Crăciun, stihul nou, anul trecut.

Cum credeți că s'ar putea îndrepta măcar în parte aceste rele, ce decurg din neînțelegerea celor chemați să colaboreze împreună?

O singură cale pentru cei pe care nu-i îndeamnă conștiința lor la această acțiune.

Ordinile severe ale ministerelor respective, iar măsura cea dintâi care se impune, ar fi constituirea lunare pe județe. S'ar aduna la prefecturi, alături de capul județului, inspectorul școlar cu revizorul și subrevizorul săi, pretorii plășilor, protoereii de circumscripție, administratorii financiari, etc.

În aceste constituiri județene, s'ar hoșări și armoniza toate interesele generale ale județului atunci nu s'ar mai vedea cazuri de biserici nefrecventate, de învățători, elevi și militari, nu s'ar mai vedea școli închise în timpul ernei, din lipsă de lemne, nici învățători cu salarii neachitate de percepători cu hule. Nu s'ar mai vedea cărciumi deschise în toate sărbătorile și unele instalate în vecinătatea școlilor. Atâtea din dușniile care frământă astăzi, pe conducătorii satelor, ar dispărea, căci ele nu sunt de multoieri, decât consecințele dușniilor și neînțelegerilor ce domnesc, între conducătorii autorităților județene.

Cum stăm cu alcoolismul în satele basarabene?

O adevărată calamitate. Nu e sat să nu aibă 3-4 cărciumi, unde se înșeștea munca harnicului țaran basarabean.

Răul e cu atât mai mare, cu cât aproape peste tot în Basarabia, nu se consumă decât rachiu, produsul numeroaselor fabrici de alcool. Țăranii basarabeni, înfrânți pe vremea rășilor, de monopolul pe băuturile alcoolice; ei care nu puteau consuma decât la domiciliu, s'au aruncat cu patimă asupra cărciumelor unde își petrec de multoieri în zilele de lucru. Mi se afirmă că în cursul anului trecut s'ar fi consumat numai în (ținutul Soroca alcool în valoarea de 60 milioane de lei. Dacă cifra este exactă atunci faptul este înspăimântător. În comuna Cernolenca cu 70 gospodării sunt 5 cărciumi. Nu știu cum se dau livreturile acestor de cărciumi, de generare a populației, cu stăta ușurință?

St. Răducanu

VIATA DIN ARDIEAL

Din Bistrița

Cu prilejul serbării naționale de 24 Ianuarie, sub-ofițerii batalionului 4 tunari de munte din Dej, au organizat o frumoasă reprezentație teatrală urmată de dans. Înainte de a se începe reprezentația, a vorbit d. Dumitrescu-Delavara, redactorul revistei „Zări senine”, arătând însemnătatea istorică a acestei zile. A mulțumit ofițerii din Dej pentru obolul dat culturii naționale, intrucat venitul curat l'au donat susnumitei reviste. A urmat piesa patriotică „In Carpați” de maiorul Madgearu, jucată bine.

Corpul ofițeresc din garizoana Bistrița a organizat în seara de 2 Februarie un stralucit bal mascat în sălile cercului cultural. A luat parte toată intelectualitatea din loc.

Mărindu-se încaperea liceului internat „Al. Odobescu” prin anexarea otelului Ludvitz-Neckel, nou local care după ce a fost reparat și modificat având să fie refectoriu, a fost stăruit de către preoții L. Greavur și C. Flămând. D-l E. Donide, directorul liceului a ținut o frumoasă cuvântare ocazională.

Reuniunea „St. Maria” a femeilor de plugari a avut o frumoasă producție artistică în ziua de 31 Ianuarie. Din program remarcăm piesa populară „A fost odată” jucată bine și comedia „Țiganul la vânăta”. A urmat dansul. Venitul curat a fost depus la fondul bisericii române.

Mil.

Din Covasna (Trei-Seauze)

În ziua de 7 Februarie, școala primară din localitate a dat o serbare în localul restaurantului Negura de la băile din Voinești. Sub conducerea d-lui inv. Dobros Nicolae, și a Sfinției Sale preotului Ticsănuș, cu scopul ca banii adunați să servească la cumpărarea de cărți pentru școlarii săraci.

S'a jucat teatru de copii școlari, s'a cântat și jucat jocuri naționale. S'a adunat suma de lei două mii, pentru care părintele Ticsănuș a mulțumit tuturor locuitorilor cari au luat parte la serbare.

Tot în această zi după terminarea sfintei slujbe religioase părintele Ticsănuș a cerit în biserică un apel trimis de consistorul bisericesc din Sibiu în care roază pe locuitorii cu bună inimă de a dărui câte ceva pentru Căminul orfanilor din Râșboi. S'a adunat suma de 870 lei sumă care s'a trimis Consistorului.

Ștefan Bucăluță

Din Sârbova (Banat)

Societatea „Doina” dela noi, înființată abia de un an, în sara de anul nou a dat în școala primară un concert urmat de teatru.

Corul societății a cântat foarte frumos cântece de I. Vidu, I. Soelca și luca „Salut” de Gh. Andraș, directorul școlii din localitate.

S'a jucat piesa teatrală „In sat la Tânguștii”, rolurile fiind susținute de d-zele Maria Ișfănuț și Ana Panu și d-nii V. Avram, Ion Golorie, Iosif Avram, I. Pisat, Iosif Fanu și I. Miescu.

A urmat apoi „O sezătoare locală” luând parte fetele și femeile societății în costumul național uniform al societății, cântând și torcând cu furiele. Tabloul acesta a plăcut foarte mult celor de față și au ovacionat.

După aceasta a urmat dans „Sârboceantă”

Din Telechiu (Bihor)

În ziua de 31 Ianuarie a. e. în comuna noastră a avut loc intrunirea Cercului cultural învățătoresc „Tigăi”.

După sefința intimă, a început în sala școlii primare desfășurarea programului artistic, înfăptuit de elevii școlii primare. Locuitorii acestei comune sunt unguri, afară de câteva familii românești, cu toate acestea sala era plină de lume.

Programul l'a deschis d-l inv. d-za președintele cercului, vorbind despre legea învățământului.

După conferința a urmat producțiunile copiilor pregătiți de către d-l inv. Gh. Șerban, copiii jucând piesa de teatru „Mestegosarii”.

Apoi s'au jucat jocuri naționale. E interesant cum d-l Șerban în timp de 5 luni a fost în stare să săvârșească ceace alții dinaintea d-sale n'au putut în timpul celor 7 ani. E interesant cum la 1 Sept. 1925 când si-a luat post d. Șerban în această comună, aproape nici un copil nu știa vorbi românește — ba chiar nu voia să vorbească nici măcar în școală — iar la 31 Ian. 1926, numai câte o gresală de pronunțare se observa la copii.

C. V.

Din Tiptelnic (Mures)

Între două dealuri nu prea mici se află și satul nostru. Cu toată micimea lui însă, Duminică 31 Ianuarie a. e. a fost înălțat poate mai mult ca oriand, datorită serbării școlare ce a avut loc în localul școlii de stat.

S'a jucat bine piesa teatrală „Maistorul Căproni”. S'au spus monologe, dialoge și corul mixt a completat programul. Toate acestea se datorează înimosului inv. D. Tomovici, care se vede că își cunoaște datoria pe deplin. Pe această cale ceice au fost la serbare îi aduc vii mulțumiri și totdeauna d'indu-i și rugându-i ca să ne facă cât mai multe serbări.

N. S.

Tiparul Tipografiei „Viața”, Cluj, Strada Regina Maria 38.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Table with financial data: ACTIV, BILANȚUL GENERAL încheis la 31 Decembrie 1925, PASIV. Includes categories like Argint și diverse monede, Aur monede, Lingouri de aur, etc.

DEBIT, CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE încheis la 31 Decembrie 1925

Table with financial data: DEBIT, CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE încheis la 31 Decembrie 1925. Includes categories like Cheltuieli de administrație, Impozite și diverse taxe, Rezerva de prevedere, etc.

Guvernator, M. Oromutu

Director, C. I. Băicoianu

CULTURA POPORULUI

S'a deschis

Noua farmacie românească

Dr. Dimitrie A. Olariu

Strada Regina Maria No. 9

Se fac analize medicale

Coafor de dame

Cel mai mare magazin în toate specialitățile

IULIU MUȘA

Ciuj, Str. Memorandului 10.

Restaurantul și Bufetul CENTRAL

complet restaurat s'a deschis din nou și s'a la dispoziția onoratului public.

Bucurăm sprijinul publicității românești.

Cu toată stima

Iuliu și Bela Szilva

Plaza Unirii Cluj

Perii

Armata Uzine industriale Gospodării Ferme

numai la firma

IULIU MÜLLER

Fabrică de perii, fondată la 1852, Cluj, Str. Nic. Iorga 14

SIMPLON

RESTAURANT NOU

Cluj, Str. Iulian Maniu No. 8.

Zilnic buce proaspătă, mâncări bune de casă și iftine, PRĂZISOARE 6 LEI

PORTIA, viaturi excelente, în fiecare seară supă de faclă - KLECKER.

Reg. sprijinul on. publicității românești cu stima

ANTON JUDOVITS.

Mai bine ca ori și unde se servește la

Baia Elisabeta

Băi de abur, de o ață, duș, etc.

CLUJ, Str. Călugărețelor (pe Someș).

Produsele fabricii de bere CZELL din CLUJ-MĂNAȘTUR

berea albă Ursus

berea albă specială Ursus-Extra

berea neagră din malț dublu Hercules

Se capătă pretutindeni!

Rudolf Moșo 1705.

S'a deschis PANTOFĂRIA Studentilor Creștini

în Str. Gh. Barișiu (edificiul nou al orășului) unde se servește tot felul de încălțăminte cu cele mai reduse prețuri și se execută tot felul de reparări în cel mai scurt timp. Rog onoratul public a se convinge

Petre Gherasim pantofar de lux

Prăvălia de semințe Arpad Déri

Cluj, Str. Regina Maria No. 10

Recomandă totfelul de semințe de legume, flori și de agricultură, selecționate, curate și cu încoțire sigură — din Germania și Olanda.

În chestiuni de agricultură se vor da orice îndrumări de dl. dr. B. I. Pater director onor. la Academia de Agricultură

Catalog cu prețuri se va trimite la cerere gratuit

FABRICA DE ARTICOLE ARGINTATE

Recomandă tuturor magazinelor său bogat asortat cu totfelul de parfume, pudre, creme pentru obraz și alte preparate cosmetice, perii, pieptene și spongi

Apă de Colonia I. I. Lel 100, Origan, Quelques fleurs, Chypre, ideal, etc.

Mare asortiment în totfelul de săpunuri

3 buc. săpun Lanolin Lei 30

Săpun englez l. buc. 15

6 80

O RECLAMĂ BUNĂ SE FACE NUMAI ÎN „CULTURA POPORULUI”

„TACĂMUL” s'a mutat în str. N. Iorga 11-a.

No. 89 perm.

BÖSZÖRMÉNYI și ERDELYI

coafor de dame și mantelero

Spall, ondulează și văpășește părul. Fanc și alie lucrări în păr. Tunde după moda nouă: Eton și Hubi.

Cluj, Piața Unirii 22 (în curie).

(No. 71 perm.)

Mare asortiment Fiul lui Matia Kon

cuțitar și optician, Cluj, Calea Victoriei 2.

Nichelare și ascuțitul se execută prompt.

Produsele fabricii de bere CZELL din CLUJ-MĂNAȘTUR

berea albă Ursus

berea albă specială Ursus-Extra

berea neagră din malț dublu Hercules

Se capătă pretutindeni!

Rudolf Moșo 1705.